



## Reisverslag Stichting Ghana School Project

### 20 november Bamako

Vanochtend slapen we uit. Daar zijn we wel aan toe naar de lange reis.

10 uur gaan we op zoek naar een ontbijttentje. We vinden er 1, en we hebben geluk; het schijnt de beste patterserie van de stad te zijn. We genieten van geroosterd brood met een omelet en koffie en verse jus'd orange. We zitten op een soort overdekt terras en er loopt een drukke weg voorlangs. Het is een schouwspel waar naar ik wel de hele dag naar zou kunnen kijken, er gebeurt van alles. In Bamako is de weg een jungle, je moet goed opletten om te overleven. De straat is gevuld met 40% auto's, 50% bromfietsen en 10% voetgangers en ze hebben allemaal maar 1 doel, zo snel mogelijk van a naar b. Net als in de jungle geldt hier ook het recht van de sterkste en als voetganger ben je dan ook je leven niet zeker. Opeens ziet Erik de Mercedes van Ivo en Aart aan de overkant van de weg staan, ze hebben het ook gered naar Bamako. Ik steek snel de straat over, auto's en bromfietzers ontwijkend en klop op het raampje. Aart stapt lachend uit, een miljoenen stad en toch komen we elkaar overal tegen. Ivo komt uit het wisselkantoor gelopen en ik nodig ze uit voor het ontbijt. Het is gezellig, even ervaringen uitwisselen en we spreken af vanavond wat samen te gaan drinken. S middags gaan Erik en ik naar de markt, echt iets om te beleven. Het is hutje mutje vol en je kunt er bijna over hoofden lopen en toch rijden er nog auto's tussendoor. Het aanbod bestaat uit voedsel, schoenen, heel veel schoenen, kleding en zoals ik noem "action" artikelen. Iets van kwaliteit vindt je er niet, maar het is leuk mee te maken. Na een wandeling van 2 km terug bij 35 graden gaan we wat rusten en schrijf ik het reisverslag. Na het avond eten ontmoeten we Ivo en Aart en gaan we samen wat drinken. Aangezien ik al Bamako ervaring heb mag ik als gids optreden gaan we diverse clubs langs. Uiteindelijk belanden we in de Byblos club en daar vieren we tot half drie door. Ze weten daar wel wat feesten is en we moeten aardig wat moeite doen om de dames die allerlei diensten aanbieden van het lijf te houden. Om 3 uur zijn we in het hotel en vallen als een blok in slaap.

### 21 november Bamako – Sikasso

Om 10 uur staan we op en ondanks het feestje zijn we aardig fit.

We kopen wat brood voor onderweg en om 11 uur zijn we op pad naar Sikasso, zo'n 450 km.

Het is een saaie rit vergeleken met al het spektakel in Bamako. We worden een paar keer gecontroleerd maar voor de rest gebeurt er niets noemenswaardig. Om 16.30 rijden we Sikasso binnen, een niet echt florissant provinciestadje. We checken in een hotel waar we een kamer krijgen voor 15 euro, je krijgt waar voor je geld (het is niet veel). Voordat we überhaupt hebben kunnen inchecken willen al 2 mensen onze auto kopen, maar die is niet te koop, maar dat doet ze weinig. Omdat we het niet helemaal vertrouwen besluiten we dat Erik in de kamer en ik in de auto slaapt. Maar eerst eten. We durven niet ons aggregaat eruit te halen (ze zijn al zo nieuwsgierig) en daarom sluiten we de magnetron aan in de receptie. Erg brutaal, maar het levert wel een hoop hilariteit op. Sommigen hebben nog nooit een werkende magnetron gezien en als we 10 minuten later aan de lasagne en kip met rijst zitten kijken ze allemaal verbaasd. Het wordt langzaam donker en de meeste toeschouwers gaan naar huis en als we eindelijk aan ons dessert toe zijn, een kopje senseo zit alleen de receptionist er nog. We geven hem ook een bakkie en hij glundert helemaal, zo'n apparaat heeft hij nog nooit gezien of van gehoord.

Om 20 uur hebben we alles opgeruimd en gaan we naar bed; en dat nog wel op een zaterdagavond.

## 22 november Sikasso – Nandom

Om 6 uur wordt ik wakker als iemand op het raam klopt. Het mooie van de bus is dat je wel van binnen naar buiten kunt kijken, maar niet andersom. De man bekijkt wat ik voor muggennet heb geplakt op de kleine zijraampjes. Het is de nachtwakker en 2 minuten later is hij bezig de bus te wassen. Het maakt een dusdanig lawaai dat ik besluit om op te staan, ik had de wekker om 6.30 gezet. De man schikt zich een hoedje als ik half naakt achter uit de bus stap. In mijn beste frans leg ik uit dat ik in de bus heb geslapen maar hij begrijpt er niets van, hij gaat verder met het wassen van de bus. Voordat ik Erik wek ga ik op zoek naar een bakker. Ik loop de hoofstraat door en langzaam is er overal beweging in de winkeltjes. Een man poets zijn tanden volgens het hier bestaande 1 vinger systeem en spoelt dan met thee, met de dezelve vinger wijst hij mij de richting van de “boulangerie”. Er gens op een binnenplaats vind ik de bakker en koop 2 bagettes. Als ik terug loop bekijk ik de zak waar het brood inzit, Biologische bakkerij Henk Keune uit Lelystad!?!? Hoe die zakken hier ooit terecht zijn gekomen?

Om 7 uur vertrekken we richting de grens van Mali met Burkina Fasso en om 08.30 hebben we de Malinese kant gehad en rijden we naar de kant Met Burkina. Onze paspoorten worden netjes afgestempeld maar er is een probleem met de Carnet, die geldt hier niet volgens de dame van de douane, ik moet een Liaster passe hebben /kopen. Maar zo makkelijk laat ik me niet afschepen en in mijn beste frans/engels/duits leg ik uit dat hij wel geldig is. Deze procedure herhaald zich enkele malen en we zijn inmiddels 15 minuten verder. De dame is mij inmiddels aardig zat en stempelt uit ellende de Carnet af en wij vertrekken blij weer verder. 500 meter verder stoppen we bij de gendarmerie voor de laatste grenscontrole, er klopt iets niet. Volgens de man moet ik een Liaster passe hebben en geen Carnet, maar ik laat vol trots mijn Stempel in het Carnet zien. Hij snapt het niet maar zegt dat we verder kunnen rijden. Langzaam begrijp ik dat het Carnet hier inderdaad niet niet geldt, maar ach we zijn de grens langs. We rijden flink daar en om 11 uur zijn we inmiddels Bobo Dilasso gepasseerd (onze eigenlijk rustplaats) en gaan we een poging doen om de grens met Ghana te halen, ze sluiten prompt om 18 uur. We hebben met Patrick gebeld en die zal ons oppikken bij de grens.

De wegen zijn hier prima in Burkina en het schiet echt op en om 14 uur staan we bij de douane van Burkina. En ja, weer een probleem met de Carnet, maar na 10 minuten schelden op zijn collega's in Kokolo (grens Mali – Burkina) stempelt hij ook het carnet af en op weg naar de laatste politiepost in Burkina, zo'n 5 kilometer. De weg er naar toe is verdomd beroerd en bereidt ons vast voor op de wegen in Ghana. Bij de laatste politiepost krijgen we onze stempels en dan gaat de reis naar ons laatste grens Ghana!!!! We komen er om 15 uur aan en er is geen Patrick te zien, maar zijn ook bijna gevlogen.

Bij de immigratiedienst krijgen we onze visumstempels en als we naar buiten lopen zien we Patrick.

Hij heeft een paar vrienden mee gebracht en samen gaan we naar de douane.

Hier wordt gelukkig mijn Carnet met vreugde begroet en 10 minuten later rijden we met alles compleet weg.

Tijdens al onze controles vandaag is niet 1 keer de auto doorzocht, heel wat anders dan in Marokko en Mauritanie. De vrienden van Patrick rijden voorop in een oude Lada (ja Dick, je auto doet het nog steeds) en na 20 minuten crossen over een enorme gaten /hobbel en rotsen weg zijn we in Nandom. Hier overnachten we ook en nemen intrek in de kotholieke misonaris post / hotel of zoiets.

We drinken wat en Patrick heeft wat vlees laten bakken/bbq-en, het ziet er niet erg hygienisch uit maar we laten ons niet kennen en eten lekker mee. Het is gekruid varkensvlees en smaakt goed. Hoewel ik ons bestek en bord heb gepakt moeten we toch met de handen eten want er zitten veel botten in. De Honden naast ons hebben ook een leuke middag. Voor het avondeten gaan we eerst op bezoek naar het gebouw waar Patrick zijn internetcafe wil beginnen (wij helpen met de pc). Het gebouw heeft de afmetingen van 1.80 bij 2.60, een soort kippenhok. Het is nooit groot genoeg voor de 5 pc, kopieerapparaat en dan nog 6 mensen. Na wat discussie besluit hij toch maar een soort zeecontainer te kopen want in het kippenhok gaat het niet lukken. Bij ons hotel drinken we nog wat en is het tijd om cadeau's uit te wisselen. Wij krijgen een echt “ Dick” shirt. (Dick is Leraar in Hengelo en gaat ook ieder jaar naar Ghana en heeft zijn Project in Nandom. Dick is op school bekend van zijn altijd opvallende afrikaanse blousjes). Na wat grapjes en Patrick's ongeloof dat we nog steeds geen vriendin hebben besluiten we hem in te wijden in het Mirakel van de vrouwloze man, de magenatron. We laten Patrick

en zijn vriend een maaltijd uitzoeken en bereiden deze in de magnetron, ze nemen allebei spaegttie bolongese. Iedere keer dat de magnetron klaar is roept Patrick ook "ping" het belletje fascineert hem. De maaltijd wordt langzaam opgegeten, dat het eten echt zo warm is zijn ze hier niet gewend (het eten is meestal lauw). We worden met complimenten overladen en ook de senseomachine wordt met bewondering bekeken. Patrick begrijpt ook dat we wasmachines hebben, maar hoe dan snachts? Je weet wel. Ja..... Als we terug zijn in Nederland moeten we toch maar een s op zoek naar een vriendin. Nee, op het aanbod van Patrick voor een mooie Ghanese gaan we niet in. Om 22 uur gaan we naar bed.

### 22 November Nandom – Mole park

om 7.30 staan we op en gaan samen met Patrick op bezoek bij de enigste internetcomputer die Nandom rijk is (15.000 inwoners), maar helaas de modem is afwezig!?! We eten een broodje gebakken ei dat aan de kant van de weg op een houtskool vuurtje wordt gebakken. Patrick heeft voor ons wat lokale SIM kaartje geregeld en Erik ontdekt dat we daarmee wel op ons mobiel kunnen internetten. Ik check het nieuws op [www.Nu.nl](http://www.Nu.nl) en mijn eitje wordt gebakken op een houtskool vuurtje, de verschillen zijn hier soms groot. Om 10 uur vertrekken we naar Het Mole nationaal park. We vertrekken weer onder escorte van een motor, een Kawasaki Ninja, wat de normale weg is slecht. De weg die we volgen is enorm slecht en kan me niet voorstellen hoe de "slechte" weg er uit moet zien. De vriend op de motor rijdt met totale doodsvrachting door de kuilen en ik moet mijn best doen om hem bij te houden.

Na 20 kilometer en wat aanwijzingen gaan we alleen verder en na 10 kilometer is de weg weer verhard, dat rijdt een stuk beter. We rijden door de stad "Wa" en zien 5 politiecontroles en we worden 3 keer aangehouden. 1 keer duurt 15 minuten door 2 vrouwelijke agenten die ons pas laten gaan als we ons adres hebben gegeven (natuurlijk vals) en ik krijg de raad mee dat ik moet haast maken met kinderen aangezien ik al ouder wordt. Na alle goede raad zeg ik dat ze de pot op kunnen en gaan we weer verder.

Ik ben nu al die Ghanese politie zat.

Om half twee zijn we bij de afslag naar het Mole park, nog zo'n 80 kilometer te gaan over een soort wasbord zandweg. Er zijn zoveel gaten in de weg dat er geen ontkomen aan is dus maar "flat out" gas erop en alleen de toppen raken. Het gaat aardig als er na 10 kilometer opeens een heerlijke tomatenlucht in de auto komt. Er blijkt een pot pastasaus te zijn los getrild en de achterzijde van de brancard zit er onder en een gedeelte van mijn matras. We spoelen het ergste weg en gaan verder. Na een rit van 2 uur over het wasbord zijn we in het Mole Park. Na het inchecken nemen we een duik in het zwembad en zien direct een Olifant, vlakbij ons hotel. Tijdens het avondeten krijgen we niet eens ons bord leeg, we zijn niet meer gewend aan zulke grote hoeveelheden. We praten met wat andere Nederlanders en om 22 uur liggen we in bed, we zijn afgepeigerd door de rit over het zandweg.

### 23 november Mole park

Om 6 uur staan we op en om 7 uur lopen we samen met een ranger door het park op zoek naar olifanten. We zien allerlei dieren apen, antilopes maar geen olifanten. De tocht duurt 3 uur en we lopen zo'n 8 kilometer. Om 10 zijn we terug en net op tijd voor het ontbijt. Vandaag gaan we relaxen en een beetje bij het zwembad zitten. Erik gaat ook nog met de safaritocht van 3 uur mee en ziet weer geen olifanten. Gelukkig hebben we ze de eerste dag al vanaf dichtbij kunnen bewonderen.

We drinken een paar biertjes en kijken nog wat voetbal tijdens het avondeten.

We gaan op tijd naar bed want het is morgen al om 6 uur licht.

## 24 november

we staan om 5.30 op en al voor 6 uur rijden we weg uit het Mole park, het is inmiddels licht.

We hebben zo'n 100 km wasbord/zandweg te gaan voor dat we weer in de bewoonde wereld zijn.

De rit verloopt voorspoedig en om 8.30 zijn we op de Junction. Ik ben steeds blijer met onze Renault. Doordat hij Airco heeft hoeven we niet met de ramen open door de zandwegen te rijden, wat zorgt dat auto een stuk schoner blijft tov vorig jaar. We moeten nu nog 550 km tot onze eindbestemming Accra, de reis schiet niet echt op want af en toe is de verharde weg gewoon verdwenen. IN de dorpen mag je maar 50 km en daar bouwen de bewoners zelf soms drempels en die zijn niet mis. We rijden een poosje achter een tankwagen en begrijpen nu waarom de mensen de drempels bouwen, hij rijdt gewoon volgas (90km/h) door de bebouwde kom. Als de weg weer eens is verdwenen kantelt de tankwagen bijna en krijgt de chauffeur de combinatie ternauwernood weer recht, dat is voor mij het teken om eerst maar een pauze te houden en er niet achter te blijven rijden (ik bleef er echter rijden, dan kan ik niet gelaserd worden door de politie). De weg wordt slechter en het wordt later maar als het donker wordt staan we in de buitenwijken van Accra. Ik besluit de een binnendoor weg te nemen ipv de hoofdweg die goed is voor 2 uur file, maar je we verdwalen een beetje. Na 2 x de weg te hebben gevraagd herken ik opeens een gebouw, we zitten vlakbij Pompidou. Ik draai de auto 180 graden wat leidt tot veel getoeter en 5 minuten later koop ik wat welkomstdrankjes bij de lokale kiosk "Faith". De dame herkend mij en is blij me te zijn, ik ben goed voor de omzet. Om 18.45 rijden we het erf op bij Pompidou, 8648 kilometer van Heino. Maar toch, ook hier voel ik me thuis.